

L N B

L A T V I J A S
N A C I O N Ā L Ā
B I B L I O T Ē K A

LNB PRESES APSKATS
04-08-2023

Sagatavoja:
INFORMĀCIJAS PAKALPOJUMU UN SBA NODAĻA
UZZIŅU UN INFORMĀCIJAS CENTRS

Iesāk nākamo lasīšanas maratonu

IEVA VILMANE

Saldus novada skolām un bibliotēkām sadalīts vairāk nekā 500 jaunāko grāmatu. Līdz pavasarim tās jāizlasa un jānovērtē.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas lasītveicināšanas programma *Bērnu, jauniešu un vecāku ūrīja* Saldus novadā gūst lieku atsaucību, jo gadu no gada tai ir vairāki simti dalībnieku. Šogad valsti jaunākos izdevumus vērtēs 13 Saldus novada publiskajās bibliotēkās un astoņās skolās — informē par grāmatu sadali atbildīgā Anita Grīsle. Saldus novada bibliotēkas informācijas resursu attīstības nodalas bibliotekāre. Viņa piebilst, ka ne visas iestādes pieprasījušas pilnu komplektu, piemēram, Remtei bibliotekai no 24 grāmatām nogādātas tikai visjaunākajiem lasītājiem paredzētās. Šajā sezona katrai vecuma grupai izraudzīti pieci latviešu un ārziņju autoru darbi, vecākiem — četri, jo piekto aicina izvēlēties no bēriem un jauniem atlasiņajiem. Sāds nosacījums tādēļ, lai mammai un tēti paplašinātu savu redzesloku par viņu atvasēm aktuālu daīliteratūru.

Saldus novada bibliotēkas Bērnu literatūras centrā Bērnu ūrīja, kā saīsnināti iesaukta lasītveicināšanas programma, katru gadu rada patikamu burzmu, jo bibliotekāres ar mazajiem ekspertiem ne vien kopīgi lasa, bet arī ilustrē, apliece un citās tehnikās attēlo grāmatu sīzetus un tēlus.

No bibliotekāres Zaigas Freibergas uzzināju, ka iepriekšējā Bērnu ūrījas sezonā Saldū bija daudz lasītāju. Diemžei ierobežotas vietas dēļ tikai vairāk par trījiem simtiem

uzaicināti uz maratona izskanas svētkiem. "Mums ir sadarbibā ar gandrīz visiem pilsētas bērnudārziem, arī ar Saldus pamatskolas pirmklasniekiem. Pērn pirmo reizi mūsu pulkā uzņēmām Gaiku pamatskolas skolēnus," Z. Freiberga konkrētize dalībnieku loku.

Veiksmīgas Bērnu ūrījas norisē liela loma bijusi pedagoģiem, jo bez viņiem daudzi mazie grāmatu eksperti un bibliotekāri nemaz nesatiktos. "Mūsu skolotāji ir brīnišķīgi" slavē bibliotekāru un atzīst, ka lielākās raizes mēdi sagādāt večāki. Viņa novērojusi gadījumu, kad mamma nerespektēja bērnu izvēli un uzstāja izraudzīties viņas bērniņas literatūru, citā reizē mazā lasītāja entuziasms iedraudzēties ar grāmatām tika noslāpēts, jo mamma nepaticis bibliotēkas sūtīts atgādinājums drīzumā nodot grāmatu. "Bērnu ūrīja sasniedz savu galveno mērķi — bērni atgriežas bibliotēkā pēc grāmatām. Tās viņus izrauj no ekrāniem," bibliotekāre ar avīzes starpniecību uzrunā vecākus.

Latvijas Nacionālās bibliotēka lasīšanas maratona notika 23. reizi. Pērn vairāk nekā 20 000 lasītāju no Latvijas skolām, bibliotēkām un diasporas centriem pauža savas domas par jaunāko literatūru. Šogad grāmatu komplektā — stāstu krājumi, romāni, dzēja, skaitāmpanti un komiksī. Sezonā tradicionāli iesākas vasarā bibliotēkās, rudenī iesaistīs skolas un bērnudārzi.

**BĒRNU
ŪRĪJAS
JAUNĀKAS
KOMPLEKTS**
232,40 eiro
vērtībā ir dāvana
no Latvijas
Nacionālās bibliotēkas, jo pašvaldību
bibliotēkām un
skolām par to nav
jāmaksā.
Foto: Ieva Vilmane

Pasniegs Jāņa Baltvilka balvas

**Latvijas Bērnu un jaunatnes literatūras padome (LBJLP)
Latvijas Universitātes Botāniskajā dārzā pasniedza Jāņa Baltvilka balvas bērnu un jauniešu literatūrā un grāmatu mākslā.**

Uz Baltvilka balvu bērnu un jauniešu literatūrā preten-dēja Aija Lisovska par literāro pasaku „Dullā diena Dundurzālē”, Inese Zandere par bilžu grāmatām „Vai grāmatai ir knābis?” un „Kamoliņš un kastīte”, Žebers par dzejoļu krājumu jauniešiem „Ejas un asakas” un Daina Tabūna par izzinošo literāro pasaku „Lasis Stasis un Atlasijs okeāns”.

Uz J. Baltvilka balvu grāma-tu mākslā pretendēja Andris Breže par ilustrācijām Žebera dzejoļiem „Ejas un asakas”, Rūta Briede par ilustrācijām I. Zan-deres grāmatai „Vai grāmatai ir knābis?” un Marta Pujāta dze-joļu grāmatai „Zenits”, Ernests Kļaviņš par ilustrācijām Juliana Tuvima dzejoļu grāmatai „Pans Trallalnieks” un Ineses Zanderes grāmatai „Kamoliņš un kastīte” un Ieva Jurjāne par ilustrācijām Luīzes Pastores garstāstam „Raiņa ielas cirks”.

Par Jāņa Baltvilka balvas starptautisko laureātu 2023. gadā kļuvusi lietuviešu rakst-niece Igne Zarambaite par garstāstu „Melndzelmji” un tā tulkotāja Dace Meiere.

Sagatavoja ZANE BIKOVSKA

Tautastērps bēglu meitenītei

*Stāsti no mūzeja "Latvieši pasaulē" izstādes
"UZVILKT LATVIJU. Latvieša tautastērps pasaulē"*

Muzeja un pētniecības centra "Latvieši pasaulē" izstāde "Uzvilk Latviju", kas skatāma Rīgā, Gaismas pili līdz š.g. 2. septembrim, izstādīti 40 arzemju latviešu tautastēri un to valkātāju un darinātāju stāsti. To vidū būs arī Lauras Sāns dāvinātāis bērnu tautastērs, kas tapis bēglu nometnē Vācijā pēc Otra pasaules kara, izmantojot dažādus neparastus audumus.

LAURA PIEDZIMST BĒGLU GAITĀS

Otrā pasaules kara beigas apmēram 180 000 Latvijas iedzīvojātu atstāja savas mājas kara ugu-

(United Nations Relief and Rehabilitation Administration - UNRRA), kas izveidoja bēglu jeb pārvietoto personu nometnes (*Displaced Persons camps - DP*). Šajās DP nometnēs uzturējās tie bēgli, kuri nevarēja atgriezties mājās, jo viņu zemes bija okupētas. Pēckara Vācijā, Austrijā un Dānijs latvieši bija izkaisiti pa 294 nometnēm.

NOMETNĒS TOP TAUTASTERPI

Par spīti tam, ka nometnēs apstākļi bija trūcīgi – pietīcīgs un vienveidīgs ēdiens, kopdzīvošana barakās vai daudzdzīvoļu mājās – bēglu rīkoja un iesaistījās dažādas kul-

tūras, izglītības un politiskajās aktivitātēs. Gandrīz katrā nometnē izveidojās tā sauktā "mazā Latvija", kur bija sava pamatskola vai vidusskola, teātra ansamblis, koris, tautas deju kopa un dažādas citas latviešu kultūru uzturošas nodarbiņas.

BĀRTAS TAUTASTĒRPS TRISGADNIECEI

Nonākot bēglu nometnē, Sānu ģimenei ieārdīja dzīvokli daudzstāvu mājā, kur mitinājās arī citi latvieši. Mazā Laura gāja latviešu bērnudārzā. Laura atceras, ka

no auduma, ko lietoja, lai aptumšotu logus uzlīdojumu laikā. Sarakanais audums bija no "Hitlera" jeb nacistu karoga, kas tolaik vairs nebija nevienam vajadzīgs. Sa-vukārt kreklis tika pašūts no paraga.

Bernhards, Milda un Laura Sāns Vācijā ap 1948. gadu // FOTO: Lauras Sāns personīgais archīvs

Laura Sāns pašas darinātā Bārtas tautastērpā Pasaules latviešu dziesmu dienās Gotlandē kopā ar Paulu Blūmkisti, gērbtu Lauras bērnības Bārtas tērpā, 1979. gadā // FOTO: Lauras Sāns personīgais archīvs

Daudziem latviešiem tas bija impuls sarūpēt sev tautastēru. Tautastēri tika clarināti gan nometnēs rikotajās darbnīcas, gan brivajā laikā. Pēckara gadu materiālu deficitā apstākļos nācais likt lietā izdomu, lai no dažādiem pielāgotiem audumiem taptu tautastēri. Visbiežāk bēglu nometnēs tika clarināti Bārtas, Nicas un Rucavas tēri, jo tos bija salīdzinoši vieglāk un vienkāršāk izgatavot.

mamma šo Bārtas tautastēru clarināja, kad viņai bija trīs ar pusi gadipi. Mamma Milda tā izdomāja, jo Laurai tācu vajadzēja tēri, lai piedalītos latviešu bēglu rikotajos dziesmos svētkos Eslīgenā 1947. gadā!

Materiālus tautastērpa izgatavošanai nebija viegli sagādāt. Tācu Milda lika lietā izdomu un atrada visdažādākos audumus, kas būtu piemēroti tautastērpa izgatavotanai – melnie Bārtas brunči tapa

Latviešu bēglu pastaigājās Felbachā 1947. gadā // FOTO: Lauras Sāns personīgais archīvs

Laura Bārtas tautastērpā Vācijā 1947. gadā // FOTO: Lauras Sāns personīgais archīvs

VĒL VIENS BĀRTAS TĒRPS ZVIEDRIJĀ

Gadu vēlāk Milda ar Lauru bija iespēja pārvakties uz Lundu, Zviedriju, kur Milda uzreiz dabūja darbu slimnīcas laboratorijā. Bernhards pievienojās tādzīvi. Jo sākumā visai ģimenei netika dota atlauja kopā pārcelties uz Zviedriju. Kad Bernhards atbrauca, viņam bija jāstrādā siltumīcī un jāvāc gurķi. Laura gāja zviedru bērnudārzā, kur atšķirībā no citiem bērniem tā bija vairākām zviedru valodu. Vecāki viju veda arī uz latviešu sestdienas skolu. Tā sākās Sānu ģimenes dzīve trimdā, jaunajā miltnis zemē Zviedrija.

Kad Laura pieauga, viņa dzivoja Stokholmā un turpināja iesaistīties latviešu sabiedrībā, dziedot Stokholmas latviešu kori. Šim nolūkam Laurai bija vajadzīgs sava tautastērs, un 1964. gadā Laura nolēma sev pagatavot Bārtas tēri – tā paša novada tēri, kādu viņa bija vilkusi, maza būdama. Ar Stokholmas latviešu kori Laura devās arī uz vairākiem latviešu dziesmu svētkiem Eiropā.

Lauras bērnības tautastērs tika rūpīgi glabāts. Un tikai pavismenēs unēti unikālais bērnu tautastērs kā Lauras Sāns dāvinājums noņācis mūzeja un pētniecības centra "Latvieši pasaulē" krājumā! Lielis paldies par sadarbību Laurai Sāns un Elītai Priedītei!

Avots: Laiks

Datums: 15-07-2023

LIGITA
KOVTUNA

8. jūlijā, kad Riga viļņoja 150. Dziesmu svētku skanās un rakstos un nule aizvadīta nozīmīgākā pasaules latviešu tautsaimniecības forumā – PLEIF (Pasaules latviešu ekonomikas un innovāciju forums) 10. jubileja, Čikāgā savu 90. dzimšanas dienu nosvinējās mecenāts, tostarp PLEIF atbalstītājs **Modris Galenieks** – Triju Zvaigžņu ordeņa virsnieks. Valsts augstāko apbalvojumu viņš saņēma šā gada pavasari un, kā pats saka: "Esmu loti pateicīgs un gandarīts par lielo pagodinājumu!" Modris arī ar lepnumu piemin, ka Triju Zvaigžņu ordeni savulaik saņēmis viņa tēvs Fricis Galenieks.

Modris dzimis 1933. gada 8. jūlijā, Rīgā. Agrās bērna dienas pavadīja vecāku mājās Krustpili, ari izglītību iesāka Krustpils pamatskola, bet, izceļoties karām, tā bija jāpārtrauc.

Sākās bēgļu gaitas. Kopā ar tēvu Frici, māti Almu, māsu Maldu un mātes vecākiem atstāja mājas ar trīs pācīgiem. Tā, bēgdami no krieviem, caur Rīgas jūrmalas kāpam un Latvijas pilsetām nonāk līdz Grobiņai pie Liepājas. Tur pie kāda saimnieka dabū atlauju palikt mežā kādu laiku, bet drīz, sekojot vāciešu pavelei, Latvija jātatāj. Tā 1944. gada 25. oktobrī ar vācu kugi *Lapland* gīmene astāj Latviju, pārdzīvojot krievu līdmošinu uzlidojumu Liepājas ostā. Kuģis tornēr nokļūst Gotenhafenās ostā. No turienes ceļās veid uz Tiringenas pilsētu Zāfeldu (*Saafeld*) caur vacu nometnēm Šneidēmīlē (*Schneidemühl*) un Erfurtē (*Erfurt*). 1945. gada 5. marta Zāfeldā mirst māsa Milda.

Tālāk gaitas ved Modri ar vecākiem un rādīm uz Augsburgu (*Augsburg*) Dienvidvāciju. 1946. gada piedzīmst masa Maija. Modris atsak skolas gaitas Hochfeldes nometnes latviešu pamatskola, ko beidz 1949. gadā. Pēc tam beidz Ausekļa ģimnāzijas pirmo reākklassi. Tā uzsāk ari savas sporta gaitas, brīvajā laikā spēlējot Eiropas futbolu.

Pirms izceļošanas uz Ameriku tiek ievērtīts Svētās Annas baznīca Augsburgā.

1950. gada ģimene izceļo uz

Čikāgā godina Latviešu Fonda dāsnākos ziedotājus – Valiju Galenieci, Modri Galenieku un Sigridu Renigeri. Par viņu devumu pateicās tolaik kultūras ministre Dace Melbārde (vidū) un LF pārstāvis Mārtiņš Daiga (pa labi)

Ameriku, ierodas Čikāgā, kur Modris atsāk skolas gaitas *Crane Techniskaja* vidusskola, atkal spēlē Eiropas futbolu un šachu skolas komandās.

1953. gadā Mužībā aiziet tēvs Fricis, un tas ir jaunekļa dzives lielkais pārķīvojums. Tā 20. gadu vecumā kopā ar māti ir jārūpējas par 90. gadus veco vēcteju un septiņus gadus vecu māsu Maiju.

1954. gadā beidz *Crane Tech-*

nisko viduskolu un no 1954. gada līdz 1956. gada oktobrim dienē Amerikas armija *Vertheimā* (*Wertheim*), Vācijā.

Pēc armijas Modris uzsāk studijas Ilinojas Universitātē, tad pāriet uz *Allied Technisko institūtu*, ko beidz 1965. gadā, iegūstot *Bachelor of Industrial Tool Engineering* gradu. 1965. gads ir nozīmīgs Modra dzīvē, jo pēc skolas beigšanas viņš nodibina laulību ar Valiju Tukleri, un līdz šai dienai abi aktīvi piedalas un atbalsta latviešu sabiedrību.

Šogad abi svin savas laulības 58. gadadienu. Kāds ir abu ilgās un ciešās savienības noslēpums? Modris saka: "Jābūt pacietīgam un iecīļīgam! Starp citu, amerikāniem ir teicīens – *It takes two*

Ar Latvijas Goda konsulu Robertu Blumbergu

to tango! Mēs ar Valiju iepazīnāmies deju vakarā un dejojām tango... Velāk izrādījās, ka mums ir daudz kopīgu interesu!"

Valija Tuklere dzimusi 1940. gada 29. februāri, vecāku mājās "Ziemeli", kur ari pavadijusi bērnības gadus līdz 1944. gada oktobrim, kad tēvs ar savu motorlaivu dodas uz Zviedriju. Tur gīmene nodzīvo septiņus gadus Orebrū pilsētā, 1951. gada izceļo

uz Kanadu. Ģimene nodzīvoja Toronto līdz 1959. gadam, kad piepildījās Valijas tēva sapnis, un gīmene pārceļas uz dzīvi Čikāgā. Valija strādājusi vairākos būvniecības uzņēmumos par grāmatvedi, kā arī par nekustamo iņšķumu pārdeveju.

Modris un Valija atbalstījuši un vēl sōdien aktīvi darbojas daudzās Čikāgas latviešu organizācijas – Čikāgas Latviešu Radio

raidījumu (CLRR) komitejā (kopš 1997. gada). Valija – komitejas priekšniece un Modris – techniskais administrators. Abi bijuši loti aktīvi Čikāgas Latviešu slēpotāju klubā (no 1970. gada).

Loti garš ir Galenieku ziedojumu saraksts, kas bijis nozīmīgs ieguldījums Latvijas zinātnei, jaunatnes izglītošanai un tautsaimniecībā – tie vien daži:

Latvijas Universitātes *Friends of the University of Latvia* – M. un V. Galenieku stipendiju fonds; 2017. gadā – ziedojums *Spotlight Latvia Čikāgā*; Latvijas Okupācijas muzejs (OMFA) – ziedojumi Nākotnes nama piebūvei; ziedojumi Latvijas Nacionālajai bibliotēkai (LNB) kā Gaismas pilij un Ukrainas atbalstam utt.

Galenieki ir arī ALA Mūža biedri, Latviesi Fonda, LaPa muzeja, Garčezera un vai visu Čikāgas latviešu aktivitātību atbalstītāji. Viņi snieguši nozīmīgu atbalstu ari Rīgas Tehniskas universitātes spējīgākajiem studentiem. Modris: "Sodienas tehnoloģiju laikmetā izglītība ir pats svarīgākais – kā tautai un valstij kopumā, tā arī ikviena cilvēka personīgajā dzīvē. Uzskatu, ka Latvijas studentus ir vērts atbalstīt, jo tā mēs viņus motivējam, stipendija rada sajūtu, ka tieci novērtēts. Savukārt mēs esam gandarīti, ka mūsu dzīvē sapelnītās un iekrātās palīdz Latvijai kļūt par valsti, kas top spējīga sacensties ar citām pasaules valstīm."

Kad pošaties uz Latviju? Uz manu jautājumu Modris atbild: "Dienmēžā laikam vairāk neizmaks – nav vairs energijas celot... Pēdējo reizi bijām 1994. gada kopā ar vīru kori "Kalejs". Bet pašu pirmo reizi – 1979. gadā. Atlik vien novēlēt Saules mūžu Latvijai, drošību, mieru un satīcību!"

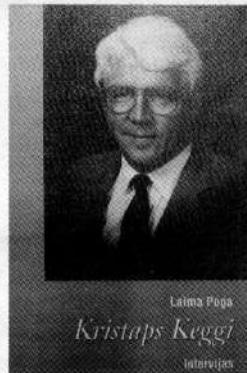
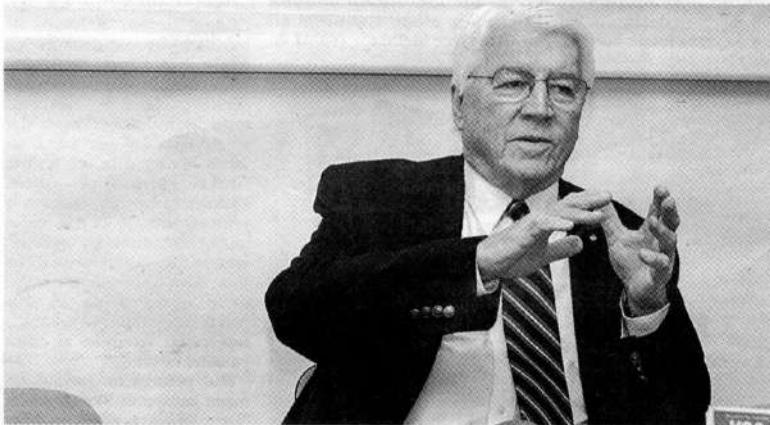
Šī publikācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansētu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publikācijas saturu atbild biedrība "Laiks-BL".

MAF
Mediju atbalsta fonds

Avots: *Laiks*

Datums: 15-07-2023

Atvadoties no Kristapa Keggi

Laima Poga
Kristaps Keggi
Intervijas

Nākamais "Cīpa"
lai gan īšu tām
arī arī mazāk
professor,
akademieki
ē. t. t.

Lebede Tomēr
Cīja

Ieraksts Laimas Pogas grāmatā "Kristaps Keggi. Intervijas", kas veltīts Mārai Viksnai

Latvijā tik skanigajās dienās pa Mūžības taku Amerikā ir devies izcils latvietis, patiess kultūras cilvēks, nepārspējams dakteris, nenovērtējams labdaris, pašaizliedzīgs skolotājs – **Kristaps Keggi (1934. g. 9. augusta – 2023. g. 4. jūlijus)** Viņa saknes ir Džuksti, kur dzimis vectēvs – literāts, folklorists, dzejnieks, teologs, skolu dibinātājs, skolotājs Ludis Bērziņš. Kristapa tēvs Jānis Keggi ar savu tiesu igaunu asinju bijis kirurgs, dakteris Rīgas Skolotāju institūtā, kur sācījis direktora meitu Rutu

Bērziņu, vēlākais Alūksnes slimnicas vadītājs. Kristaps savā 10 gadu dzimšanas dienā kopā ar tuviniekiem (1944. gada 9. augustā) ar kuģi "Monte Rosa" atstājis Rigu. 1949. gada Kolombā diena Bērziņu un Keggi ģimeni Nujorkā sagaidījis mācītājs Richards Zariņš, divu izciļu mediku tēvs.

Jau Eiropā Kristaps bija apguvis vairākas valodas, sevišķi viņu aizrāvusi franču literatūra. Studejot Jeila universitātē, nodevies paukošanās un airešanas sportam, vēlāk maratonam, ko vēl 60

gadu vecumā pieveicis nepilnās četrās stundās. Viņam bijis jāizvēlas starp literatūrzinātni un medicīnu. Uzvarējusi medicīna. Būdams medikis, Keggi piedalījies Vjetnamas karā, kura laikā veicis ap 800 operāciju, pavisam kopā ap 20 000. Savu pieredzi viņš nodevis studentiem un bijis ļoti milēts un cienīts Jeila universitātes profesors. Būt skolotājam, līdzīgi kā vectevam, Viņš uzskatījis par savu galveno mīsiju.

Jau 20. gadsimta 80. gadu beigās Viņš ieradies Latvijā (ari

citās padomju republikās), lai operētu, sniegtu padomus ortopēdijā, izglītotu jaunākos medikus, aicinātu viņus par saviem personīgajiem līdzekļiem papildināties ASV. Simtiem Latvijas, Igaunijas, Lietuvas, Krievijas dakteru Kristapu Keggi sauc par savu skolotāju. Celoties Gaismas pilij (LNB), Viņš paspējis izskolot Amerikā vismaz tris latviešu bibliotekāres.

Kristapam Keggi lieliski izdevies atdzīvināt un kopīt savu vectēva piemiņu, radot Luža Bērziņa fondu, memoriālo mū-

zeju, nodibinot Luža Bērziņa balvu, ko piešķir par daudzpusīgiem pētījumiem humanitārajās zinātnēs. Viņš arī pārvedis savus vecvecākus uz Džukstes kapsētu Latvijā.

Paldies, Cīpa, ka Tu biji un man laimējās Tevi pazīt, baudīt Tavu sirsnibu un labvēlibu! Lai Tev gaiši tālājā ceļā un līdzjutība Taviem milajiem!

MĀRA VIKSNA,
LU Literatūras, folkloras un
mākslas institūta pētniece

REDAKCIJAS VIEŠNA

CIEŠI PIE SIRDZ. Saldus novada bibliotēkas direktore Margarita Marcinkeviča ar maziešiem Loti un Lilliju. Viņas mājas atlaž bijušas tur, kur gimenē, — Skrundas pusē ir labi visām paaudzēm.

IEVA VILMANE

Mana un Saldus novada bibliotēkas direktores MARGARITAS MARCINKIVEČĀS iepazīšanās intervija iesākās ar sadzīvisku epizodi — viņa priečīga lūkojās uz *Saldus Zemes* dāvinātu anturiju, jo tā ziedēja otrezī — nebijis notikums direktores *dārzniecībā*. Sanēmusies arī pūrā atstāta līdakaste. “Puķes laikam jūt, ka atzītas par savējām,” viešīja pasmaida. Vai Saldū jaunpienācēja jūtas tāpat?

Vai jums ir zajīe pirkstīni?

“Nesūdzos — viss aug labi. Esmu meiteņu no laukiem un zemgaliņu ģēnu. Ja pieņem, ka cilvēks nevar aizmirst, ko reiz iemācījies, tad protu daudzus lauku darbus.”

Bija ledomājusies, ka esat meiteņu no Ventspils...

“Ventspili nostrādāju 18 gadu, uzsakāju sevi par legendāri, jo biju pieaicināta speciāliste. Ventspili jaunas draudzības nedibināju, iekārtotu māju un strādāju. Iepriekš strādāju Rīga, bet dzīvoju Jelgavā. Tūr pabeidzu skolu, bet jaunās izstrādnes bieži testēja ari Jelgavas bibliotēkā. Neklātēnē studēju Latvijas Universitātes bibliotekās bāzes, bet jaunās skaidra vizija, uz ko jāvirsās Latvijā. Vienlaikus sapratu, ka tehnika un datorprogrammas nekad neatzīstās grāmatas, jo tie ir tikai rifi. Esmu pārliecīgās, ka tradicionālā grāmatā prieķsrķo doji ar jaunās paaudzes cilvēki, piemēram, mans dēls un vedeklis.”

no grāmatu legādes, apstrādes, klasificēšanas līdz pat jaukākajam brīdim — izsmiegšanas laistījumi.

Kritisks punkts bija 1996. gads, kad ar Sorosa fonda atbalstu Latvijā astoņas vai deviņas bibliotekas ieguvu pirms datoru. Ārkārtīgi atzrāvot un diezgan revolucionāri kēros pie bibliotēku sistēmas ieviešanas, sākot ar lasītāju elektronisku reģistrēšanu, veidināju automātēt vēl citus procesus. Ne viss bibliotekārī tam toreļa bija gatavi.

Sistēma tika izstrādāta uz Latvijas Universitātes bibliotekas bāzes, bet jaunās izstrādnes bieži testēja ari Jelgavas bibliotēkā. Neklātēnē studēju Latvijas Universitātes bibliotekzinātnes un informācijas programmu, un līdztekus praksei ieguvu ari teorētiskas zināšanas. Tādēļ no Bibliotēku informācijas tīklu konsorcija saņemu uzalcinājumu piedālīties

Latvijas publisko bibliotēku automatizēšanas koncepčijas izstrādē.”

Vai tālāk aptvērāt, ka nozarē gaidāmas milzīgas pārmaiņas?

“Mani ievirzīja braucēji uz Somijas pilsētu Rovaniemi. Divas nedēļas stājējos somu arhitekta Alvara Alto (Alvar Aalto) projektiātā pilsētas bibliotēkā, kas, pirmskārt, bija arhitektūras pērle. Varu teikt, ka nonācu nākotnē, apguvu bibliotekārā darba procesu automātizāciju līdz pat pašāpkalpošanā (*self-check*) iekārtām. Toreiz man radās skaidra vizija, uz ko jāvirsās Latvijā. Vienlaikus sapratu, ka tehnika un datorprogrammas nekad neatzīstās grāmatas, jo tie ir tikai rifi. Esmu pārliecīgās, ka tradicionālā grāmatā prieķsrķo doji ar jaunās paaudzes cilvēki, piemēram, mans dēls un vedeklis.”

Vai, atgriezusies no

“Jūtos pienēmta un atbalstīta.”

Somijas, nenobijaties no milzīgā darbalauka?

“Nē. Ja ir mērķis un kaut vai 100 uzdevumu skaidi un sastrukturēti, turklāt pašiņi lieliski komandā, viss ir izdarījams.”

Ka šājā ziņā gājis ar Saldus novada bibliotēku? To sākāt vadit pirms gada.

“Bibliotēku pārnēmu sarežģītā brīdi, jo administratīvā teritorialā reforma izmainīja terastu kārtību un bibliotekas no pagasta pārvalžu pakļautības nonāca Saldus novada bibliotekas struktūrā. Tā man nav svēša, jo Saldū trīs mēnešus esmu strādājusi par novadpētniecības speciālisti, bet pagasta bibliotekas iepazīzinu, strādājot akredītāciju komisijā. Vēl pielāgojamies, bet, man šķiet, ka veiksmīgi. Var jau būt, ka kāds kolēģis gaida, kad šī brāzma pārēs, taču kopumā jūtās pieņemta un atbalstīta.”

Saldus novada esat iedzīvotāja vai leģionārē?

“Seit jūtos levērojamīm mājīgāk nekā sākumā Ventspili, varbūt tādēļ, ka dienas beigās vēja spārniem dodos pie saviem miljāiem Skrundā. Tācu jājāst, ka Saldū arī dzīvo isti kurzemnieki, tāpēc neizteikties bez kādas komiskas epizodes, kad, piemēram, saidinecē pasaša: ‘Svēsajiem mētejus nešūjam!’. Bet pēdējā laikā bieži ir tā, ka šķietami svešinieki uz tās laipni pasveicīna. Ari man tad smaidis ir līdz ausim.”

Ievēroju jūs, pieņemtu, ka ar mammīti, māsu deportāciju upuru pliemīnas pasākumā. Toreiz nodēļāju, ka esat iedzīvotājs, ja rezī apmeklējat atceres sarīkojumu mūsu laudim.

“Mamma 2006. gadā aizgāja mūžībā, pasākumā biju ar brocerieti Laimu Sprogi, jo abas viena gada un līdzrejušās represijas. Mana ģimene ir no tā sauktajiem Volinijas vāciešiem. Cariskās Krīevijas laikā izveidojusies kolonija, kurā bija vairāk nekā 250 tūkstoši vācieši, pamatā zemnieki, kuri kopā auglīgas zemes. Veidojoties Padomju Savienībai daļai pievienoja Ukrainas PSR, otru — Poliju. Tārdzīgākā vācieši atgriezās dzīmtenē (tādēļ man ir radi Rietumvācijā), nākamais izbraukšanas

viņis bija pirms Otrā pasaules kara, bet pārējie, ari mans vecātrs un vecvečers pa mammaš liniju 1939. un 1940. gadā noņāca padomju *gājāsmānu*. Ne vienu, ne otru tā ari neesam atraduši.”

Otrā pasaules kara laikā atkāpjoties tautiešus paņēma līdzi — ne lai glābūt, bet izmantotu lētam darbaspēkam. Manu omu ar bērniem alvēzēja līdz Austrumvācijas pilsētai Halle, tur vīnai reizi nedēļā bija oficiāli jāatzīmējas. Kad ienāca krievi, pēc tiem pašiem sakristēji izsūtīja uz Sibīriju. Pa ceļam divi mammaš brāļiši nomira, tāpēc es, vācieši, ļoti labi izprotu, kas latviešiem sāp paaudzēm līgā.

Ar Latviju Sprogi iepazinos nejausi, totezējā Saldus pilsētas bibliotēkas novadpētniecības krātuvelē mēklējot precīzējumus par Borgu dzīmtni. Laima no tās ir celūties. Mūsu sarunas laikā viņa izvilkta mutes ermonikas un sākē spēlēt, un... Vecāku aizsēzana mani skāra smagi, jo man pat nebija 40. Spēcīgi izjutu, ka aiz manis vairs nav stipru plecu un padomdevēju. Laimīpa kaut kādā mērā atzīpla ūku tuksnīšu, jo viņas likteņi loti sausaucas ar manas dzīmtnis gaītām. Genocīda sekas ar katru sūnū izjūt gan izdzīvojušie, gan viņu pēcteči, tāpēc mums ar Laimīnu salkne izveidojās u Zusim.”

Vai jūsu ģimenes pāgātne varētu būt iemeslis, kādēļ Saldus novada bibliotēku vēlaties vest jaunu virzienā — to iesaistīt sabiedrības izpratnes veicinašanā par pilsoniskumu un demokrātiju?

“Vēlos ieviesti Rietumvalstis redzēto: bibliotēka paaudzes mijēdarbojas, stāstot un klausoties pieredes stāstus, veido kopienas sabiedrisko līdzdalību. Manuprāt, bibliotēkās var izdarīt daudz, lai atšķirīgas paaudzes sarunātos. Esam noīlīmējuši Laimīpas tīkšanos ar Saldus un Druvas vidusskolas jauniešiem, jo viņa ir tās alzraujotā un jaunekļīga! Jauniešu acis redzēju gan asaras, gan apbrīnu! Tieši tādēļ lieši uzmanību velti bibliotēku pieejamībai; un tā mani Saldus novada uztrauc visvalīrāk — bibliotēkas otrajās un trešajās stāvos, līdz tām ved nepārvaramas kāpnes val-

labākā gadījumā pacēlāji, kuri ne vienmēr darbojas. Manai mammītei bija kustību traucējumi, es no pirmavota zinu, cik smagi ir tādēļ: ne savu fedomu dēļ prasu, lai bibliotekārē pakalpojumā būtu pieejami katram iedzīvotājam. Tas būtu godīgi.

Esmu realiste un nedomaju, ka Saldus novada tuvākajos gados būvēs jaunas bibliotēkas, jo Eiropas Savienības līdzekļi kultūras infrastruktūrai ir necīgi un ekonomiskā situācija ir tāda, kāda tā ir. Bet — pilsētai nav kultūras centra, ari bibliotēka ir grūti pieejama... lespējas saskatu daudzfunkcionālu sabiedrisku centru veidošanā. Ventspils pie mērs spilgti apliecinā, ka integrēti projekti ir dzīvotspējīgi. — ja koncertzāle *Latiņa* nebūtu viena ēka ar Ventspils muzikas vidusskolu, tad krīzes gados jaunais, skaitais un dārgais nams vienkārši vegetētu.”

Dzīrēju, ka interešojaties par veco Saldus pilsētas ugunsdzēsēju depo.

“Ventspili esmu krājusi priedzī kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai. Ventspils Galvenā bibliotēka tīkla būvēta pilsētas vēsturiskajā centrā, saglabājot pirmsākums brīvvalsts bibliotēkas konstrukcijas, papildinot to ne tikai ar jaunbūvi, bet arī izceltu arhitektu Jura Pogas risinājumu, tai tam pievienotu 18. gadsimta koka ēku. Biju iesaistīta Lielires baptistu baznīcas pārcelšanā uz Piejura brīvdabas muzeju. Ventspils Livonijas ordeņa pils (pēc padomju robežsargu aizliešanas tā bija grausts) restaurācijā izceļa arhitekta Pētera Blūma vadībā, ūvarslietū dzelzceļa repliku izgatavošanā, rātsnamu pārtapšanā par Starptautisko rakstnieku un tulkotāju māju... Varbūt tāpēc uz tā Skrundas tēlā skatos citādi — man tā nav grausts, bet gan mantojums bagātīgu vēsturisku substanci un potenciālu. Bibliotēka? Varētu būt ļoti garš, bet iespējams ceļš, no arhitektoniskās izpētes rezultātēm, konservacijas, telpu programmas izstrādes un... lūkošanas pēc finansējuma visās iespējamās un sākotnēji neiespējamās vietās. Ja tas izdots, tā būtu ista Saldus ogol” ■

KULTŪRA

Saieta galvenais lēmums: stāsti jāturpina!

IEVA VILMANE

Visas četras Saldus novada Stāstu bibliotekas izlēmušas: ja stāstniecības tradīciju kopējā rākamgad tomēr zaudēs valsts īmeņa paspārnī, tās turpinās popularizēt šo nemateriālā mantojuma daļu, citādi Latvijas kultūrai nav kopinās.

Noruna turpināt gadiem darītu darbu salīstošā Saldus novada, Kalmu, Kursišu un Vadakstes bibliotekas bibliotekārēm. Nerakstīta vienošanās pieņemta ceturtajā Saldus novada Stāstu bibliotēku saietā pagājušajā nedēļā.

Pasakumu sariņkoja Saldus novada bibliotēka, tāpēc Lietotāju apkalpošanas nodalas vadītājai Zanei Novadai lūdzusi pastāstīt gan par tīku *Stāstu bibliotēkas*, gan saietu, jo bija sapulcīnāti harismātiski teicēji no mūsu pasu vidiņu, ka arī no Dobeles, Talsu, Kuldīgas, Pilsrundāles puses. Ar iedvesmošu un pamācošu lekciju uzstājās stāstniecības tradīcijas viens no pirmsajiem *reanimētājiem* Latvijā, filoloģijas doktors un folkloras pētnieks Guntis Pakalns.

Stāstu bibliotēku tīklu 2009. gadā izveidoja UNESCO Latvijas Nacionālā komiteja. Ik pēc pāris gadiem tā izsludināja tīkla paplašināšanu, apsolot dalībniekiem teorētiskas un praktiskas mācības par stāstīšanas tradīcijām un to praktizēšanu. Eksperti pamācīja, kā saglabāt novadpētniecību un kultūras mantojumam vērtīgas liecības, sekmīgi sadarbottes ar vietējo kopienu un risināt citus ar kultūras mantojuma saglabāšanu

saistītus jautājumus. Komitejas vadītājas Stāstu bibliotēkai pāldzējušas izveidot un nostiprināt saikni starp atšķirīgām paauzēm, izceļi festādes lomu informācijas aprīte.

"Mūsu bibliotēka tīklam pievienojās 2017. gadā," zina Zane Novada, lai gan tolikā vēl nestrādāja Saldū. "Stāstniecības pasākumi nenotiek bieži, taču ir sirsniņi, saturīgi un labi apmeklēti, pamātā ierodas ar mūsu bibliotēku saistītus biedrības *Saldus vākari* biedri. Katras tīkšanās temu izsludinām laikus — bijuši celotāju, sporta stāsti, saietā acerējāmies atgādījumus, kas saistīti ar dziedāšanu un dejošanu. Kovida laiks pamēti korigējis mums ierastu ritmu; joti gribētos atgūt iepriekšējo, jo satikāmies regulāri. Pie tējas tases cits citam stāstījām stāstus — mums patika."

Biedrības tematiskajās pēcākās pasākumos saldeniece Valda Dombravskā vienmēr bijusi runīga, tadēj vīņa uzstājās arī saietā. Kā alāz kolorīta runātāja bija saldeniece Rudīte Kostjukēviča. "Vīnai dabas dots talants aizraut klausītājus! Rudīte ne par mata tiesu netrapītāka no pierdežušās kuldīdznieces Liesmas Lagzdīnās. Abas viena no otras pārtvēra

stāstu pavedienu un publiku pamatīgi izsmidināja," saietā pievākari Kapelleru nama pagāmā atceras Zane Novada un piebilst, ka sirsniņa un ģimenesīšu attīstības ietvaros ar zupu, dalībnieki piebalsoja Saldus folklora kopas *Medatnis* dziesmām.

"Saietā jutām, ka darām labu un mums līdzīgu cilvēku ir daudz. Novērtēju arī pieredzi, jo pārņemamas lietas pamānu ikvienu sarkojumā. Lepriekšējais Saldus novada Stāstu bibliotēku saietis bija Nigrandes pagasta Kalnos, tajā daudz ko labu noskatījusi! Manuprāt, vērtīgi atrasties spilgtu personību loka," bibliotekārēs uzskaita ieguvumus.

Vīņa gandarīta, ka saiets norisinājās rati. Darbus sadalīja bibliotekās darbinieki un *Saldus vākari* biedri, bet izdevumus sedza bibliotēka kopa ar Valsts kultūrkapitāla fondu. ■

STĀSTNIEKU SAIETS Kapelleru nama sētā. Saldus novada bibliotēka sapulcīnājusi Saldus novada nadzīgākos teicējus un kolorītus ciemus no cituriennes.

MAZS LOKS PA SALDU saietā dalībniekus ievēdis Jāna Rozentāla Saldus vēstures un mākslas muzejā.

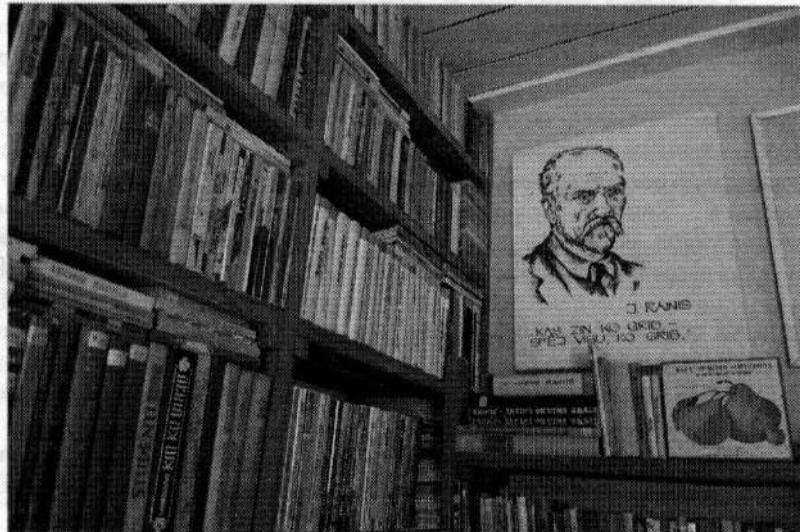
Avots: Saldus Zeme

Datums: 21-07-2023

Preiļu novadā slēgta Līču bibliotēka

Veicot bibliotēkas darbības izvērtējumu pēc kvalitatīvajiem un kvantitatīvajiem rādītājiem, kā arī ņemot vērā Latvijas Bibliotēku padomes atzinumu, Preiļu novada dome pieņēmusi lēmumu par Preiļu pagasta Līču bibliotēkas slēgšanu no 1. jūlijā.

Publīcates foto

Autors: frīks

Ivars Soikāns

Preiļu novada pašvaldībā "Latgales Laiku" informēja, ka Līču bibliotēka dibināta 1956. gadā un atrodās 2,5 kilometru attālumā no Preiļu Galvenās bibliotēkas.

Neraugoties uz Līču bibliotēkas slēgšanu, sākot ar augustu iedzīvotājiem tiks piedāvāta iespēja individuāli pasūtīt Preiļu Galvenajā bibliotēkā izdevumus (grāmatas, žurnālus) ar piegādi uz Līču Kultūras namu Jaunatnes ielā 1. Izdevumu piegāde tiks nodrošināta katrā

mēneša 1. un 3. ceturtdienā, norāda pašvaldībā.

Lokācijas ziņā iedzīvotājiem tuvākā bibliotēka, kur var saņemt citus bibliotekāros un informācijas pakalpojumus, ir Preiļu Galvenā bibliotēka Kārsavas ielā 4.

Gadijumos, kad iedzīvotājiem nepieciešams dators un pieejamība internetam, piemēram, rēķinu apmaksai, norēķinu veikšanai utt., viņi aicināti vērsties pagasta pārvaldē, kur tiks nodrošināta piekļuve un palīdzība.

Avots: Latgales Laiks

Datums: 07-07-2023

Madonas novada bibliotēkas aktualitātes

Vasara ir piemērotākais laiks, kad brīvajos mirkjos veldzieties ar labu lasāmvielu. Madonas novada bibliotekas krājums ik mēnesi tiek papildināts ar jaunāko Latvijā iznākušo grāmatu klāstu. Citam saistošāks varbūt ir plašais žurnālu piedāvājums. Ja . laišana dažādu iemeslu dēļ sagādā grūtības, sadarbībā ar Latvijas Neredzīgo bibliotēku piedāvājam klausījam audionovelas.

Aicinām piedalities zimējumu konkursā "Bibliotēkai - 100", darbā pēc izvēles ietverot Madonas bibliotēku un simtgadi, laišanu, grāmatas un to tēlus. Zimējumus jāiesniedz Bērnu literatūras nodaļā līdz 7. augustam. Ar konkursa nolikumu var iepazīties bibliotekas mājaslapa: <https://biblioteka.madona.lv/lv/>.

Līdz pat jūlijā beigām Konfrenču zālē apskatāma **Gulbenes novada bibliotekas ceļojošā izstāde "Laimes bērni".**

"Kokariem – 100". Latvijas kora mūzikas tradīcijas un šobrīd jau vēsture nav iedomājama bez tādiem dižgariem kā Imants un Gido Kokari. Stāstos par brāļiem Kokariem dalījušies koru dalībnieki, brāļu studenti, diriģenti. Iegūto materiālu apkopojums – teksta un audio stāstos, fotogrāfi-

jās skatāms 9 planšetēs, atspoguļojot šadas tēmas: brāļi, Kokaru koru ikdienu, koru ārzemju braucieni, koru skates, konkursi, koru tēri, repertuārs, brāļi Kokari kā pasniedzēji, brāļu Kokaru kordiriģēšanas zesti.

Jau domājot par rudens sezonu, **uzsāksim 3 projektu realizācijas plānošanu**, dažādām mērķauditorijām nodrošinot vispusīgu aktivitāšu piedāvājumu.

Bērnu literatūras nodaļā rudenī risināsies Madonas novada jauniešu iniciatīvu projektu konkursā atbalstītais **pasākums "Vizuālu stāstu laboratorija: komiks un zīnu darbnīca"**, aicinot bērnus un jauniešus kopā ar mākslinieci Vivianu Mariu Stanislavsku trīs nodarbiņu ciklā radīt izformāta stāstus. Meistarīklases mērķis ir radoši izpausties un attīstīt prasmi veidot stāstus, pievēršot uzmanību varonjiem, telpai, tekstam un ilustrācijām.

Madonas novada bibliotēkā un citās bibliotekas struktūrvienībās piedāvāsim **10 literāro tikšanos ciklu**. Valsts kultūrapītā fonda atbalstītā projekta "Iepazistam: Rakstnieka piezīmes. Dzeja" ietvaros, tiekoties ar labi pazīstamas un iepazistot dzejas pasaulē salidzinoši nesen ienākušas personības. Pie mums novadā viesosies dzejniece, publiciste un redaktore, bērnu grāmatu auto-

re Inese Zandere; Anna Rancāne – dzejniece, kura raksta gan literārajā latviešu valodā, gan latgaliešu rakstu valodā; universāla personība, daudzu dzejas krājumu un prozas darbu autore Maija Laukmane; dzejnieks un prozaikis, atdzīvojotājs Andris Akmenītis; dzejniece, publiciste, novadniece Anda Līce; dzejniece Inga Pizāne; dzejniece un rakstniece Jana Egle; dzejniece, rakstniece un teātra režisore Inga Gaile; dzejnieks un mūzikis Ākss Veidens; dzejniece, aktrise, scenāriste un māksliniece Marija Luīze Melķe.

Valsts kultūrapītā fonda mērķprogrammas "Latviešu vēsturisko zemu attīstības programma" projekta konkursā atbalstītās "Vidzemes vēsturiskās zemes kultūras programmas 2023" projekta konkursā, ko izsludināja Vidzemes plānošanas reģions, daļēji atbalstīts **Madonas novada bibliotekas iesniegtais projekts "Stipri garā, stipri darbos"**. Projekta ietvaros organizēsim 3 kultūras nozaru – bibliotēku, kultūras namu, muzeju – 7 reģiona vēsturiskās zemes novadu – Madonas, Alūksnes, Cēsu, Gulbenes, Limbažu, Valmieras un Valkas – iestāžu darbinieku kopīgu apmācību programmu. Projekta mērķis: tuvināt visas kultūras iestādes, laujot iepazīt citam citu,

mācīties sadarboties, vienoties kopīgā rīcībā, vienotā redzējumā uz kopīgiem mērķiem visus vienojošajā Vidzemes vēsturiskajā zemē.

Madonas novada bibliotēkā plānotas 2 dienu apmācības un noslēguma aktivitāte. "Iedvesmojošo dienu" vadīs sabiedrisko attiecību speciāliste, komunikācijas un iedvesmas trenerē Ieva Lejiņa, kura vairāk pazīstama kā Ieva Adamss. "Publiskās uzstāšanās dienā" prasmī uzstāties, publiski runāt, sevi pasniegt publikas priekšā un improvizēt mācis Mag. paed., teātra pedagogs Ligita Smilžiņa. Projekta noslēdzošajā dienā leposimies ar Madonas novadu, novada dārgumiem.

Tāpat turpināsies **Europe Direct projekta realizācija**. Septembrī organizēsim Eiropas Vlodolu dienas aktivitātes. Oktobrī – Eiropas kiberošības mēneša ietvaros – aicināsim uz lekciju "IT drošība, apdraudējumi", bet Pasaules medijpratības un informācijpratības nedēļā bibliotēkā notiks nodarbība "Medijpratības meistars?!"

Gaidīsim jūs Madonas novada bibliotēkā!

**Informāciju apkopoja
DAIGA POĀ-LAPIŅA,
Madonas novada bibliotekas
direktore vietniece**

Avots: Madonas Novada Vēstnesis

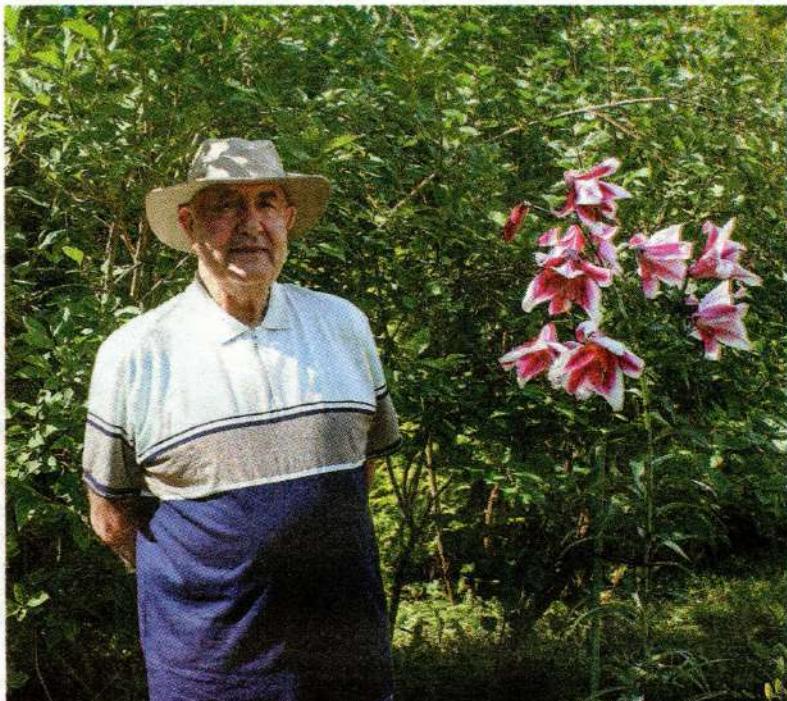
Datums: Jūlijs-2023

Roberts Viljams Lī Salacgrīvā jūtas kā mājās

Jūlijā Staiceles bibliotēkā bija skatāma angļu kolekcionāra Roberta Viljama Lī (Robert William Lee) porcelāna trauku kolekcija. Izsmalcinātos Franz zīmola priekšmetus viņš sācis iegādāties, dzīvojot Anglijā. Nu jau pagājis aptuveni 12 gadu, kopš Roberts pārcēlies uz Latviju un par mājām dēvē mazo piejūras pilsētiņu Salacgrīvu.

Lielākā dzīves daļa viņam pagājusi Votfordā, netālu no Londonas, kur veiksmīgi vadījis savu auto remontdarbīcu, bet trauku kolekcionēšana gadiem ilgi bijusi kā hobījs. Tuvojoties pensijas vecumam, biznesam uzradies pircējs un uzņēmējs nolēmis, ka laiks dotois pelnītā atpūtā. Tobrīd gan Robertam nav bijis ne mazākās nojausmas, ka dzīve viņu varētu aizvest uz Latviju. Viņš smejojies atzīst, ka nav pat zinājis, kur tā īsti atrodas. Viss strauji mainījies, kad Roberts internetā iepazinies ar tagadējo sievu, mākslinieci Intu Lee. Sākumā tā bijusi sarakste vairāku mēnešu garumā, kam sekojusi tikšanās Latvijā. – Kad pamaniju viņas foto, nebija ne mazāko šaubu, ka Inta ir mans īstais cilvēks. Pirmo reizi dzīvē viens otrs ieraudzījām Rīgas lidostā un sapratām, ka vēlamies būt kopā. Kādu laicīju bijām Anglijā, bet nolēmām, ka mūsu dzīvesvieta būs Latvija. Atradām māju Salacgrīvā un dzīvēm vien – 10.11.2012. – salaužājāmies. Te gan jāpiebilst, ka zīmīgo datumu izvēlējos tā, lai to būtu vieglāk atcerēties, – smaidot atceras Roberts. Jau iešķot sarunu, viņš atvainojas, ka nav izdevies apgūt latviešu valodu, kas viņam šķiet pārāk sarežģīta. Turklat viņa sieva perfekti pārziņi angļu valodu, tāpēc ikdiegnā saprasties nav nekādu problēmu.

Roberta jaunais dzīves pavērsiens – pārceļšanās uz Latviju – bijis liels pārsteigums radīm un draugiem. Daudzi bijuši neizpratnē par viņa neparasto izvēli. Tomēr Roberts ne brīdi nešaubījies, ka pieņems pareizu lēmumu. – Kopš pirmās dienas Latvijā jutus kā mājās. Esmu cilvēks, kam nepatīk lielas, industriālās pilsētas un nemītīga kustība. Tāpēc mazā piejūras pilsētiņa Salacgrīva man ir kā radīta. Dzīvojam privātmājā netālu no jūras, un ir tik patīkami sajust dabas tuvumu. Turpat blakus atrodas mežs, kur dodamies regulārās pastaigās un vakaros varam klausīties, kā šāle jūra. Anglijā ko tādu atļauties nevarētu. Atrast klusu un mazapdzīvotu vietu ir gandrīz neiespējami. Turklat savrupmājas ir joti dārgs prieks, kas vidusmēra cilvēkam pa kabatai nebūs, – vērtē Roberts un uzsver, ka Latvija viņam šķiet bezgala skaista. Kopā ar Intu viņš iepazinis gan pilsētas, gan arī pabrukājuši pa lauku ciemiem. Robertu

Īpašs prieks Robertam ir par iespēju baudīt mazpilsētas mieru un klusumu

pārsteidz, ka klusākā apvīdū var nobraukt vairākus desmitus kilometrus un nerēdzēt nevienu auto. Mazā Latvija, īpaši jau mazpilsētas, neesot salīdzināmas ar straujo dzīves ritmu Anglijā. Arī iepazītie cilvēki Robertam liekas jauki, draudzīgi un izpalīdzīgi. – Man ir izdevies šeit iedzīvoties un iejusties latviskajā vidē. Ar interesi vēroju vietējās folkloras tradīcijas, kas saglabājušās no paaudzes uz paaudzi un aicina cilvēkus dzīvot saskaņā ar dabu, kas arī man ir joti tuva. Agrāk kopā ar sievu krietiņi darbojāmies pa dārzu, mums bija joti skaists rožu dārzs, iekopotas puķu dobes. Ieguldījām lielu darbu, lai piemājas teritoriju apzaļumotu. Tomēr, gadiem ejot, ne visam pietiek enerģijas un laika. Vairs nav tik svarīgi, lai viss būtu perfekti. Pats galvenais, ka tepat pie mājas mums ir vieta, kur patīkami pavadīt laiku siltajās vasaras dienās, – vērtē sarunbiedrs.

Kopā ar Intu viņi diezgan daudz ceļojuši un katru gadu ieplāno apmeklēt kādu jaunu, vēl nerēdzētu vietu. Robertam atmiņā spilgti palikusi Budapešta un Prāga, bet iecerēts, ka nākotnē ceļi varētu vest uz Siciliju, Bergenu vai Amsterdamu. – Jāskatās, kā ar veselību, un jācēlo, kamēr vien ir tāda iespēja. Zeme, kas mani vienmēr ir fascinējusi, ir Japāna. Ja vien varētu, labprāt kādu laiku tur padzīvotu un tuvāk iepazītu tās kultūru un tradīcijas. Uzskatu, ka Japāni ar savu domāšanas veidu krietiņi vien aizsteigušies mums priekšā. Un pārsteidzoši, kā ornamentos,

mākslas darbos un izšuvumos joti liela uzmanība pievērsta katrai detaļai un niansei. Man laikam vienmēr paticis vērot, kā cilvēki spēj radīt skaistas lietas – uzrakstī dzejoli, uzgleznot gleznu vai radīt kādu citu mākslas darbu. Tā arī sākās mana aizraušanās ar kolekcionēšanu. Iesākumā, pirms aptuveni 40 gadiem, tie bija «Shelley» porcelāna trauki. Vēlāk mani uzrunāja Taivānas zīmola «Franz» porcelāna izstrādājumi, – par savu valasprieku stāsta Roberts. Traukus viņš pasūtījis internetā, un tie atceļojuši gan no Amerikas un Austrālijas, gan iegādāti turpat Anglijā. Turklat tie bijuši atsevišķi priekšķīmeti, kas tagad veido gatavus trauku komplektus. – Mani uzrunāja kolekciju unikālais dizains un dekoratīvie elementi – taureņi, spāres un citi stilizēti dabas motīvi. Tāpat pievilcīgas šķiet krāsu gammas un tas, ka aiz katru priekšķīmetu ir kāda dzīlāka doma un stāsts, – izrādot daļu savas kolekcijas, atzīst Roberts.

Turpat blakus redzams arī kāds no viņa sievas Intas mākslas darbiem, ar kuriem sarunbiedrs lepojas un uzskata, ka dzīvesbiedre ir joti talantīga. Mākslinieces studijā top gan skrapbukingu tehnikā veidoti darbiņi, gan arī gleznas. – Mēdz teikt, ka dzīve ir ceļojums, un jāteic, ka, satiekot Intu, tas patiesām kļūvis bezgala skaists un īpašs, – piekrīt Roberts.

Ivitas RENCES
teksts un foto

Straumes bibliotēkā tiekas ar jubilāru rakstnieku Aivaru Kļavi

Skultes pagasta Straumes bibliotēkā bija sīrsnīga tikšanās ar rakstnieku Aivaru Kļavi, kurš starp citu, dzīvo turpat netālu. Šoreiz bibliotēkas vadītāja Broņislava Keiša un vietējie ļaudis vēlējās sumināt viesi 70. jubilejā. Viņa pastāstīja, ka tikšanās gan bijusi paredzēta Skultes muižas parkā, taču lietus dēļ nācies pārcelties uz telpām. Omulīgākai gaisotnei bija sarūpēts

viņa dzīvesbiedre un mazbēri bieži nāk uz Straumes bibliotēku, ar ko izveidojušies laba sadarbība. Tur arī iepriekš rīkotas tikšanās ar viņu.

Šonedēļ Straumes bibliotēkā iecerēts sarīkot dažādu ziedu izstādi. Tos sanesīs vietējie Skultes muižas iedzīvotāji.

Ilva BIRZKOPE

Avots: Auseklis

Datums: 01-08-2023

Vilzēnu bibliotēkā dzejas un mūzikas notikums

Vilzēnu bibliotēkas āra lasītavā norisinājās sarīkojums ar latviešu dzejas un mūzikas programmu *Es tur esmu bijis*, kurā ieskanējās arī, piemēram, mūsu novadnieka Friča Bārdas rindas. Dzeju lasīja gan bibliotēkas vadītāja Agrita Graudiņa, gan kāds no klausītāju vidus, savukārt par muzikālo noformējumu gādāja baritons Nauris Indzeris un pianiste Helēna Laukmāne. – *Gribētos, lai šis pasākums būtu aizsākums tradīcijai – katru gadu jūlijā pēdējā svētdienā tikties muzikāli literārā pēcpusdienā*. – uzsvēra A. Graudiņa.

Avots: Auseklis

Datums: 01-08-2023

Staiceles bibliotēkā vairāki jaunumi

Šomēnes Staiceles bibliotēkā divas jaunas izstādes. Viena no tām ir limbažnieces Sanitas Krastiņas dažādu materiālu un izmēru zilonīšu kolekcija. Otrā – *Ziedēšana* – skatāmas siguldietes Ineses Birģeles gleznas, kurās attēloti plāvu ziedi, orhidejas, peonijas, magnēnes, saulespuķes utt. Vēl viens jaunums bibliotēkā – ar Limbažu novada pašvaldības atbalstu tikts pie jauniem krēsliem pasākumu zālei. Vecās mēbeles jau bija nokalpojušas gadus divdesmit.

Avots: Auseklis

Datums: 02-08-2023

Alojas bibliotēkā vilzēniņetes fotogrāfijas

Alojas bibliotēkā var aplūkot vilzēniņetes, Limbažu novada Izglītības pārvaldes izglītības darba speciālistes Ilzes Kapmales fotogrāfiju izstādi. Viņa ie-mūžinājusi vasaras, rudens un pavasara ainaņas savā tuvējā apkārtnē. Izstāde skatāma līdz pat septembra beigām.

Avots: Auseklis

Datums: 04-08-2023

Aizstrautnieku bibliotēkā
līdz pat 20. oktobrim aplūkojama
Mārītes Skrindas bizbizmārišu
kolekcija, kopumā vairāk nekā 150
šo kukainišu. 7. septembrī grāma-
tu krātuves telpās arī plānota tik-
šanās ar kolekcijas saimnieci.

Avots: Zemgale

Datums: 01-08-2023